

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานในปัจจุบันของบุคลากรทางการศึกษาด้านประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจและความต้องการของบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาความพร้อมตามเกณฑ์การรับการประเมินภายนอกกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อศึกษาปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านดุงดิง อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2554 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด รวม 1 ฉบับ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ผลการศึกษาสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สภาพการดำเนินงานในปัจจุบันของบุคลากรทางการศึกษาด้านประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนมีการปฏิบัติตามวิเคราะห้จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษา นำมาตรฐานสถานศึกษามาเป็น

เป้าหมายในการกำหนดยุทธศาสตร์การทำงาน มีข้อมูลสารสนเทศทั่วไปของสถานศึกษา มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ / กิจกรรมตามแผนฯ มีคณะกรรมการรับผิดชอบการประเมินคุณภาพภายใน และมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบมากที่สุด รองลงมาคือ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สถานศึกษา วิเคราะห์ความต้องการตามมาตรฐานแต่ละด้าน มีแผนงานที่สะท้อนการพัฒนา มาตรฐานสถานศึกษา มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างคณะกรรมการฯ กับบุคลากรทางการศึกษา มีการดำเนินการประเมินตนเอง มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่มาจากทุกส่วนของสังคมตามองค์ประกอบที่กำหนด มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับศักยภาพของสถานศึกษา การสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา มีการสร้างความเข้าใจผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วม มีการดำเนินกิจกรรมครบตามที่กำหนดในแผนฯ มีการกำหนดเป้าหมายและขอบเขตการประเมินคุณภาพภายใน มีหลักฐาน/เอกสารอ้างอิงในการประเมินคุณภาพภายใน มีการประชุมสร้างความเข้าใจ มีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน เก็บรวบรวมข้อมูลครอบคลุมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานสถานศึกษา วิเคราะห์ผลข้อมูลการดำเนินงาน จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์และนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ภายในสถานศึกษา มีการเผยแพร่ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สร้างความเข้าใจ/ส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

สรุปภาพรวม สภาพการดำเนินงานในปัจจุบันของบุคลากรทางการศึกษาด้านประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิ่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านดุงดิ่งมีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานสถานศึกษา มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานสถานศึกษา มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ และมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. ด้านระดับความรู้ ความเข้าใจและความต้องการของบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิ่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

(2.1) ด้านระดับความรู้และความต้องการมีความรู้ของบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิ่ง โดยภาพรวมเห็นว่า ปัจจุบันบุคลากรทางการศึกษามีระดับความรู้ในการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามในระดับความรู้น้อย โดยมีความรู้ในเรื่องมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การรับรองมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีระดับความรู้ปานกลางในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ รายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

ด้านความต้องการมีความรู้ โดยภาพรวมเห็นว่า บุคลากรทางการศึกษา ต้องการมีความรู้ในเรื่องมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด รองลงมาคือ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สรุป โดยภาพรวมเห็นว่า บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ในเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสาม และต้องการมีความรู้ในเรื่องมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด

(2.2) ด้านระดับความเข้าใจและความต้องการมีความเข้าใจของบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามของโรงเรียนบ้านตุงดิง โดยภาพรวมเห็นว่า ปัจจุบันบุคลากรทางการศึกษามีระดับความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามในระดับความเข้าใจน้อย โดยมีความเข้าใจน้อยในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกประเด็นความเข้าใจ และมีความเข้าใจปานกลางในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทุกประเด็นความเข้าใจ

ด้านความต้องการมีความเข้าใจ โดยภาพรวมเห็นว่า บุคลากรทางการศึกษา ต้องการมีความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเรื่องการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความต้องการมากที่สุด ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเรื่องการกำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จและโครงการ/ กิจกรรมมีความต้องการมากที่สุด ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเรื่องการนิเทศติดตามแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม การประเมินโครงการและกิจกรรมมีความต้องการมากที่สุด

ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเรื่องการรายงานผลการดำเนินงาน ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีความต้องการมากที่สุด ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเรื่องการกำหนดเป้าหมายขอบข่าย และแนวการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความต้องการมากที่สุด ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเรื่องการเขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษามีความต้องการมากที่สุด

สรุป โดยภาพรวมเห็นว่า บุคลากรทางการศึกษามีความเข้าใจน้อยในเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสาม และต้องการมีความเข้าใจในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเรื่องกรณีพิเศษ ติดตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การประเมินโครงการและกิจกรรม และด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเรื่องการเขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษามากที่สุด

3. ความพร้อมตามเกณฑ์การรับการประเมินภายนอกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง

(3.1) ด้านคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ (ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้เท่านั้น ส่วนมาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ มีเพียงประเด็นเดียวที่อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง คือ ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ในมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้ อย่างมีสติสมเหตุผล (ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้เท่านั้น มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ มีเพียงประเด็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประเด็นผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประเด็นผลประเมินอ่าน คิดวิเคราะห์ / เขียน เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ด้านจับประเด็นสำคัญ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และถ่ายทอดความคิดเห็น ความรู้สึก จากเรื่องที่อ่าน โดยการเขียน และประเด็นผลการทดสอบระดับชาติ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นไปตามเกณฑ์ของ สมศ.ที่อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง มาตรฐานที่ 6

ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้เท่านั้น

สรุปภาพรวมในด้านคุณภาพผู้เรียน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าประเด็นพิจารณาส่วนใหญ่ในมาตรฐานต่าง ๆ มีความพร้อมในระดับพอใช้ มีประเด็นเพียงส่วนน้อยที่ยังไม่พร้อมต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น

(3.2) ความพร้อมด้านการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 7 ระบุปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ) มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และมาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน (ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่ามี การปฏิบัติตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป ในมาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ (ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้เท่านั้น ส่วนมาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ตัวบ่งชี้ที่ 8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่ามี การปฏิบัติตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

สรุปภาพรวมในด้านการจัดการศึกษา จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าประเด็นพิจารณาส่วนใหญ่ในมาตรฐานต่าง ๆ มีความพร้อม

(3.3) ความพร้อมด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่ามี การปฏิบัติตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป สรุปได้ว่า ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อม

(3.4) ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญาและจุดเน้นที่กำหนดขึ้น (ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่ามี การปฏิบัติตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป สรุปได้ว่า ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มีความพร้อม

(3.5) ด้านมาตรการส่งเสริม ตามมาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น (ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงาน โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐานและพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา) ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่ามี การปฏิบัติ ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ สรุปได้ว่า ด้านมาตรการส่งเสริม มีความพร้อม

4. ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการประเมินภายนอก รอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง

(4.1) ด้านปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมิน ภายนอก รอบสามของโรงเรียน มีความเห็นว่า ด้านคุณภาพผู้เรียนยังมีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์มากที่สุด รองลงมาคือ การใช้ภาษาไทย ด้านการจัดการศึกษามีปัญหา คือ ขาดอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดการศึกษาของโรงเรียนบางครั้ง ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มีปัญหา คือ สภาพ ของสังคมรอบโรงเรียนยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่แท้จริงมากที่สุด รองลงมาคือ วิทยากรท้องถิ่น บางครั้งไม่สามารถวางแผนการสอนได้เอง และด้านมาตรการส่งเสริมมีปัญหา คือ ขาดงบประมาณ สนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

(4.2) ด้านความต้องการในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับ การประเมินภายนอก รอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง มีความเห็นว่า ด้านคุณภาพผู้เรียนมีความ ต้องการ คือ ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านคล่องและเขียนคล่องมากที่สุด รองลงมา คือ จัดกิจกรรมพัฒนาหรือยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ด้านการจัดการศึกษามีความ ต้องการ คือ สนับสนุนอุปกรณ์ สื่อที่ทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมาคือ สนับสนุนบุคลากรด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยให้กับนักเรียน ด้าน การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มีความต้องการ คือ จัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ภายในสถานศึกษา ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษามีความต้องการ คือ ควรจัดกิจกรรมสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ให้มีผลงานที่ดีมากยิ่งขึ้น และด้านมาตรการส่งเสริมมีความต้องการ คือ ให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของนักเรียนให้กับหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น

(4.3) ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมิน ภายนอก รอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง มีความเห็นว่า ด้านคุณภาพผู้เรียนควรเน้นทักษะการอ่าน และการเขียนเป็นประจำมากที่สุด รองลงมาคือ ครูควรมีการพัฒนาสื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดการศึกษาควรจัดอบรมแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูผู้สอนเพิ่มเติมมากที่สุด

รองลงมาคือ จักรวรรพครุเกี่ยวกับเทคนิคการสอนใหม่ ๆ หรือการใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ควรให้วิทยากรท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมให้กับนักเรียนมากขึ้น ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต้องใช้ระยะเวลา และความร่วมมือระหว่างผู้เรียน ครู และชุมชน และด้านมาตรการส่งเสริมควรจัดให้มีโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคุณภาพผู้เรียนเกี่ยวกับการอ่านและเขียนภาษาไทย

อภิปรายผล

จากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงาน ระดับความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการมีความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ความพร้อมตามเกณฑ์การรับการประเมินภายนอกรอบสาม ปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเสนอประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง พบว่า โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคของสถานศึกษา และนำมาเป็นเป้าหมายในการกำหนดยุทธศาสตร์การทำงาน ทิศทางในการบริหารจัดการศึกษา โดยมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา เช่นเดียวกับ เอนก ตาเจริญเมือง (2547) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษานขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการดำเนินการวางแผน มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและทิศทางในการจัดการศึกษา และนำมาจัดเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นความสำคัญของการวางแผนจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานสามารถอุทิศเวลาในการดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากพักอาศัยอยู่ภายในโรงเรียน คล้ายกับที่ ชัย ปองเสงี่ยม (2543) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง สรุปไว้ว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา จะสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานของครู ผู้บริหารโรงเรียน ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ถ้าดำเนินการอย่างจริงจังและเป็นระบบ ตระหนักถึงการดำเนินการพัฒนาคุณภาพ ย่อมส่งผลให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ

2. ด้านระดับความรู้ ความเข้าใจและความต้องการของบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง โดยภาพรวมเห็นว่า ปัจจุบันบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจน้อยในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามในเรื่องมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และต้องการมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษา ดังที่ สุวิมล ว่องวานิช (2541 : 45) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการวิเคราะห์เชิงระบบ ในการวิเคราะห์ช่องว่าง หรือความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการ จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น ก็เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญ และกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา ข้อมูลที่ได้จะมีคุณค่าสามารถใช้เป็นเกณฑ์และแนวทางเพื่อจัดทำนโยบาย และการตัดสินใจวางแผนงานของบุคคลในหน่วยงาน หรือองค์กร ทั้งนี้ เป็นเพราะมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ไม่ชัดเจน และคลาดเคลื่อนในรายละเอียดของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ดังกล่าว อีกทั้งบุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจากหน่วยงานต้นสังกัด จึงทำให้บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านดุงดิงต้องการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป สอดคล้องกับ วิมลวรรณ รัชตะไพโรจน์ (2544) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในจังหวัดลำพูน พบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีระดับไม่สูง จะเห็นได้ว่าระดับความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ขณะที่ ทวี มั่นตรง (2545) ได้ศึกษาถึงสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ความพร้อมในการรับการประเมินผลภายในและการประเมินผลภายนอก เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามมาตรฐานด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต และแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านปัจจัย คือ ควรจัดอบรม ประชุมสัมมนาให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

3. ความพร้อมตามเกณฑ์การรับการประเมินภายนอกของโรงเรียน มีความเห็นว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน จำนวน 6 มาตรฐาน โดยภาพรวมเห็นว่ามีความพร้อม แต่มีมาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประเด็นการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ และมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรที่ยังไม่มีความพร้อม เช่นเดียวกับ เรณู ชุ่มวาริ (2549) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสิริมั่งคณานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสิริมั่งคณานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรอยู่ในระดับปรับปรุง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีจำนวนไม่ครบชั้น และมีครูไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สื่อการศึกษามีน้อยและสื่อการศึกษาไม่มีความหลากหลาย

ด้านการจัดการศึกษา จำนวน 6 มาตรฐาน โดยภาพรวมเห็นว่ามีความพร้อมทุกมาตรฐาน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และใช้หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร อีกทั้งครูปฏิบัติหน้าที่สอนด้วยความมุ่งมั่น ทุ่มเทการสอนอย่างเต็มเวลาเต็มความสามารถและมีความรู้ความสามารถในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งตรงกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2552 : 44) ได้รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านดุงดิง ว่า ครูผู้สอนมีคุณวุฒิ/มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีความรับผิดชอบ และผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการทำงานและการบริหารจัดการศึกษา คล้ายกับ เรณู ชุ่มวาริ (2549) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสิริมั่งคณานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสิริมั่งคณานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดี ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กระตุ้นครู/บุคลากรให้ร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้หลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักความคุ้มค่า และเอาใจใส่ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมเห็นว่ามีความพร้อมเพื่อรับการประเมินภายนอก อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย และมีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้และจัดทำรายงานผลการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อนำมาปรับปรุง

การดำเนินงานในปีถัดไป ทำนองเดียวกับผลการศึกษาของ ชาญเจริญ ชื่อชวกรกุล (2550) ที่ศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบที่สองของ โรงเรียน โป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง พบว่า สถานศึกษามีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน ข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการสนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา อีกทั้งสถานศึกษายังเป็นแหล่งวิทยากร ในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ด้านอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษาโดยภาพรวมเห็นว่ามีความพร้อม เพื่อรับการประเมินภายนอกรอบสาม อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการวางแผนงานร่วมกันในการ จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของ สถานศึกษา อีกทั้งมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ และการได้รับความร่วมมือจาก บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและชุมชนในการเข้าร่วมดำเนิน โครงการ/กิจกรรม ส่งผลให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่เป็น ไปตามปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจตามที่สถานศึกษากำหนดและ เป็นที่ยอมรับของชุมชน ทำนองเดียวกับ ทวี มั่นตรง (2545) ได้ศึกษาถึงแนวทางดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสปปราบ จังหวัด ลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการรับการประเมินผลภายในและการประเมินผลภายนอก เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน พบว่า ด้านกระบวนการ มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติ การโรงเรียน ส่วนแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านกระบวนการ ควรมีการวางแผนร่วมกันในโรงเรียน มีการแบ่งงานมอบหมายงานตรงตามความรู้ความสามารถ แต่ละบุคคล นิเทศ ติดตามงานอย่างเป็นระบบ มีการประสานงานกับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบสามของ โรงเรียนบ้านตุงดิง โดยรวมเห็นว่า ปัญหาในด้าน คุณภาพผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องนักเรียนยังมีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรน้อย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่สูง ความต้องการ ในด้านคุณภาพผู้เรียน ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านคล่อง และเขียนคล่อง โดยการ จัดกิจกรรมพัฒนาหรือยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น เพิ่มเติมการสอนเสริมภาษาไทย เป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียน และต้องการสื่อช่วยสอนและเทคโนโลยีวิธีการสอน ข้อเสนอแนะใน ด้านคุณภาพผู้เรียน ควรเน้นทักษะการอ่านและการเขียนเป็นประจำ ครูควรมีการพัฒนาสื่อการสอน อย่างต่อเนื่อง และการจัดให้มีค่ายวิชาการร่วมกับกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งตรงกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2552 : 46) ได้รายงานการประเมิน

คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านดุงดิง ว่า ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ จากเรื่องราวที่เกิดขึ้นใกล้ตัว โดยใช้ภาษาไทยเป็นสื่อที่ใช้ในการคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ผู้เรียนควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะกระบวนการคิดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สถานศึกษาควรจัดหาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งอาจหาได้จากธรรมชาติหรือสิ่งใกล้ตัวที่ไม่ต้องใช้งบประมาณในการซื้อให้เพียงพอ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยี เพื่อนำมาช่วยสอนได้ สอดคล้องกับ ชาญเจริญ ชื้อชวกรกุล (2550) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกรอบที่สองของโรงเรียน โป่งหลวงวิทยารัชมนักลาภิเษก จังหวัดลำปาง พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดในด้านคุณภาพผู้เรียนคือ ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดไตร่ตรองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ข้อเสนอแนะคือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ และควรจัดกิจกรรมหรือหาวิธีพัฒนานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้สูงขึ้น

ปัญหาด้านการจัดการศึกษามีปัญหาในเรื่องขาดอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน การจัดการศึกษาของโรงเรียนบางครั้งไม่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน และบางครั้งครูไม่จัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียน ความต้องการด้านการจัดการศึกษา ต้องการให้สนับสนุนอุปกรณ์สื่อที่ทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และบุคลากรทางการศึกษาด้านภาษาไทยเพิ่ม และข้อเสนอแนะด้านการจัดการศึกษา ควรจัดอบรมแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มเติม และเทคนิคการสอนใหม่ ๆ หรือการใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้แก่ครูผู้สอน ซึ่งตรงกับ บพิตร วิทยาวิโรจน์ (2545) ที่ศึกษาความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย มีความพร้อม แต่พบกับปัญหาและอุปสรรค คือ ด้านปัจจัย โรงเรียนขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่นที่ ทวี มั่นตรง (2545) ได้ศึกษาถึงแนวทางดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านกระบวนการ คือ ควรจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรมีการพัฒนาศักยภาพครูในงานที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มีปัญหาในเรื่องสภาพของสังคมรอบโรงเรียน ยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่แท้จริง ความต้องการด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ต้องการให้มีการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการภายในสถานศึกษา และข้อเสนอแนะด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ควรให้วิทยากรท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมให้กับนักเรียนมากขึ้น ส่วนปัญหาด้านมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา มีปัญหาในเรื่องขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ความต้องการด้านอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา ควรจัดกิจกรรมสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีผลงานที่ดีมากยิ่งขึ้น ตลอดจนให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของนักเรียนให้กับหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น ข้อเสนอแนะด้านอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต้องใช้ระยะเวลา และความร่วมมือระหว่างผู้เรียน ครู และชุมชน ดังที่ ทวี มั่นตรง (2545) ได้ศึกษาถึงแนวทางดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสปราบ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านปัจจัย คือ ควรแสวงหางบประมาณจากชุมชนหรือหน่วยงานเอกชน ส่วนด้านกระบวนการ ควรมีการประสานงานกับชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล การเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกกรอบสามของโรงเรียนบ้านดุงดิง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะสำหรับบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. ด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางการศึกษา ควรเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรทางการศึกษาในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาและการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีของสถานศึกษา และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเร่งสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวให้มีความรู้ความเข้าใจในระดับที่มากขึ้น โดยอาจ

ใช้การอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ หรือการศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีความพร้อมด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา

2. ด้านคุณภาพผู้เรียน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพ ผู้เรียนเกี่ยวกับการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียนสื่อความ และความรู้ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดย อาจจะมีการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับคณะครูเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้สูงขึ้น และเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

3. ด้านการจัดการศึกษา ครูควรพัฒนาวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และมีการพัฒนาสื่อและอุปกรณ์ช่วยสอนต่าง ๆ โดยเน้นผู้เรียนและครู ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

4. ด้านมาตรการส่งเสริม โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของ นักเรียนให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การส่งหนังสือ การจัดทำเว็บไซต์ โรงเรียนเพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารและกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการเก็บข้อมูล โดยใช้เครื่องมือวัดผลในเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการดำเนินงานมากขึ้น